

Bellani b. Bavra (020579)

BAL'AM IN EARLY KORANIC COMMENTARIES

Fred Leemhuis

1. *'He to whom We gave Our signs'—Balaam in the Koran?*

Bal'am or Bal'am, as Balaam is known in Arabic, does not occur in the Koran. However, we do meet him in Koranic commentaries, because, according to some, there is a reference to him, albeit not by name, in Sūrat al-a'rāf 7:175–176, which reads:

And recite to them the tidings of him to whom We gave Our signs, but he rejected them, and Satan made him to follow after him, and he became one of the deluded. And had We willed, We would have raised him up thereby; but he inclined towards the earth and followed his tendency.

Apart from the fact that there is no agreement among the commentators about the identification of the person to whom God gave His signs and who then rejected them, most of them would agree with the words of Shawqī Dayf, the late president of the Academy of the Arabic Language of Egypt, who wrote in his Koranic commentary:

It is said that he was a man from the Israelites, called Bal'am from the people of al-Balqa' (Transjordan). It is also said that he was Umayya ibn Abī al-Ṣalt' of the Thaqīf.¹ His personality does not concern us, but his story does.²

But then he does not really elaborate on the story and neither does another modern Egyptian commentator, the present Shaykh al-Azhar, Muḥammad Sayyid Ṭanṭāwī in his somewhat earlier Koran commentary. He mentions Bal'am ibn Bā'ūrā' among four persons to whom the verse is reported to refer, but concludes with his opinion that, because nobody is named, the verse refers to everyone who knew the truth and

¹ A poet who reputedly knew the scriptures, but who choose not to follow Muhammad and became his opponent.

² Shaww f, *Al-wajīz fi tafsīr al-qur'ān al-karīm*, Cairo [2000]², 289.

11 Ocak 2018

11 Ocak 2018

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

303-308

THEMES IN
BIBLICAL NARRATIVE
JEWISH AND CHRISTIAN TRADITIONS

Editorial Board

GEORGE H. VAN KOOTEN, Groningen
ROBERT A. KUGLER, Portland, Oregon
LOREN T. STUCKENBRUCK, Durham

Assistant Editor

FREEK VAN DER STEEN

Advisory Board

REINHARD FELDMER, Göttingen – JUDITH LIEU, Cambridge
FLORENTINO GARCÍA MARTÍNEZ, Groningen-Leuven
HINDY NAJMAN, Toronto
MARTTI NISSINEN, Helsinki – ED NOORT, Groningen

VOLUME 11

Bel'am b. Baurq 020 573

261032

The Prestige of the Pagan
Prophet Balaam in Judaism,
Early Christianity and Islam

Edited by

George H. van Kooten and Jacques van Ruiten

11 Ocak 2018

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	261032
Tas. No:	230 PRE-P

BRILL

LEIDEN • BOSTON
2008

Beliam

DIT

Alusi, Rahul-Meani, IX, 112-116

DIA KHP 287-211 ALU-R

BELAM B. BAURAE

5M

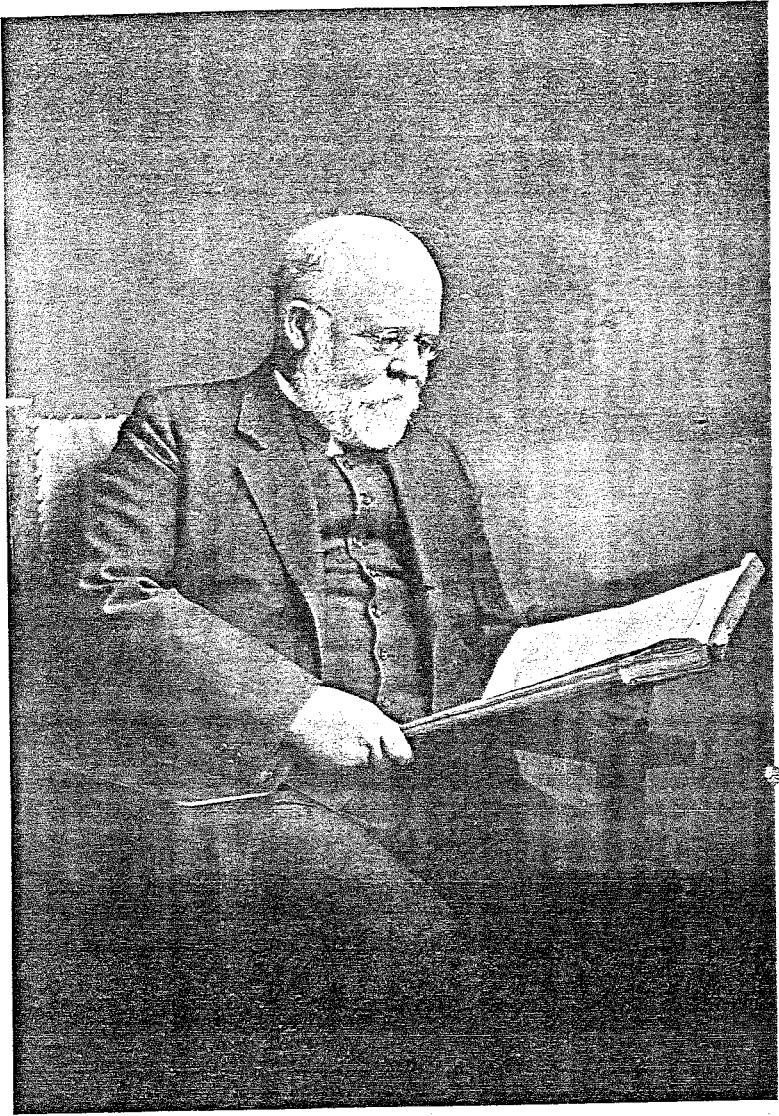
Ardis-180 vol.

297.9

SAL. K

THE MACDONALD PRESENTATION VOLUME

A TRIBUTE TO DUNCAN BLACK MACDONALD,
CONSISTING OF ARTICLES BY FORMER
STUDENTS, PRESENTED TO HIM ON HIS
SEVENTIETH BIRTHDAY, APRIL 9, 1933

Duncan B. Macdonald

22 ARALIK 1992

MADE YAYINLANDIKTAN
SONRA GELEN DÜKÜMAN

1933

PRINCETON UNIVERSITY PRESS
PRINCETON, NEW JERSEY

LONDON: HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS

THE PRESENT LITERARY FORM OF THE BALAAM STORY

By RUTH STELLHORN MACKENSEN

THE story of Balaam has always aroused considerable interest and endless conjectures among Jews, Christians, and Muslims. Of late years the presence of this queer narrative, imbedded in the law, and attempts to analyze it have occasioned difficulties for Biblical scholars. It becomes increasingly evident that the narrative of Numbers xxii: 2-xxiv breaks into the text of the book and must be handled as a separate literary creation. It has nothing to do with the material that precedes and follows. Hence, little can be judged from the context as to its purpose or its place in the history of Israel. The independence of this narrative was recognized long ago, in the Talmudic remark, "Moses wrote his own book and the section concerning Balaam, and Job."¹

Most interpretations of the Balaam story are colored by other Biblical and Rabbinic references. Balaam is usually considered the typical false prophet and archenemy of God and His people, Israel. Thus Biblical writers attribute to him the basest of motives; extra-Biblical Jewish authors, Josephus and Philo for instance, think him little short of a fiend; Christian commentators and preachers, beginning with the three New Testament allusions of 2 Peter ii: 15, Jude v: 11, and Revelation ii: 14, consider him the typical evil counsellor; and Muslim scholars have followed in the wake of their Jewish and Christian predecessors. Balaam has in consequence achieved an evil reputation and there are but a few words of praise for him.

In the past there has been too much concern with the person and character of Balaam. The classical example is the eighteenth century sermon of Bishop Butler, who saw in Balaam one who for avarice and self-seeking went against his own better nature and

¹ *Baba bathra*, 14b.

LEVINAS AND THE UNNAMED BALAAM
ON ONTOLOGY AND IDOLATRY

Annabel Herzog

School of Political Science, University of Haifa, Israel

aherzog@poli.haifa.ac.il

Abstract

Levinas establishes an intriguing connection between idolatry and ontology. This connection is aptly illustrated by the biblical character of Balaam, the ambiguous Mesopotamian prophet or sorcerer of Numbers 22–24, who is almost never mentioned in Levinas's work but who is present, albeit hidden, in the talmudic reading "Contempt for the Torah as Idolatry." A deconstruction of this talmudic reading uncovers Balaam's footprints. It also clarifies different meanings of idolatry—exposing its ontological violence, but also, perhaps, its necessity for ethics and law.

Keywords

Levinas; Balaam; idolatry; ontology; Talmud

130253 - Talmud

160130 - Putperestili
- Belam b. Baura

Introduction

A curious connection is established by Emmanuel Levinas between ontology and idolatry. Resisting the traditional philosophical pre-eminence of ontology, Levinas argued that one's relationship to the Other should be regarded as having precedence over one's perseverance in being, and he attempted to raise ethics to the level of a "first philosophy."¹ As he explained in a 1981 interview with Richard Kearney, "I am trying to show that man's ethical relation to the other is ultimately prior to his ontological relation to himself (egology)

Many thanks to Jeremy Benstein, Zeev Harvey, Elliot R. Wolfson, and two anonymous readers of *JJTP* for their comments on earlier versions of this essay.

¹ Emmanuel Levinas, *Ethique comme philosophie première* (Paris: Rivages, 1998); English translation by Seán Hand and Michael Temple, "Ethics as First Philosophy," in *The Levinas Reader*, ed. Seán Hand (Oxford, UK, and Cambridge, MA: Basil Blackwell, 1989), 75–87.

The Journal of Jewish Thought and Philosophy, Cilt: 19, Sayı: 2
Leiden - Brill 2011, s. 134-145

D.3339

MAAR TAYYAR
KONINKLIJKE BRIL NV
LEIDEN

24 MARCH 2012

Bal'am Bā'ūr (or Bā'ūrā), a biblical figure that appears in the Islamic written tradition. The foundational narrative for Bal'am's story in the Islamic tradition—which, in the main, agrees with the Old Testament one—is Q 7:175–176, which tells of an unnamed person who is given God's signs but turns away from them and follows the Devil's path. While this passage is generally accepted to refer to Bal'am, the story has also been interpreted as referring to one or more of the Prophet Muḥammad's contemporaries (e.g. al-'Ayyāshī, 2/42; al-Ṭabrisī, 9/65–66; al-Suyūṭī, 3/609–610), while others have understood it as being a parable bearing a general message (e.g. Riḍā, 9/405 ff.). In Rabbinic literature from the 8th century onwards, the figure is referred to as Bal'am ben [son of] Be'or.

In the Old Testament Bal'am (בְּלַעַם בֶּן-בְּעוֹר) is described as having supernatural powers, such as the ability to speak to God. Before the Israelites entered Canaan, and shortly before the death of Moses, Balak the king of the Moabites tried to induce him to curse the Israelites, but God prevented Bal'am from doing so. Instead, Bal'am taught the Moabites how to make the Israelites inflict a curse upon themselves. For his actions, God abandoned Bal'am and he was killed by the Israelites (Numbers, 22–25; Joshua, 13:22; 24:9–10; Nehemiah, 13:2). In both the Old and the New Testaments, Bal'am's figure is used as an example of someone who initially follows God's path but afterwards gives in to the Devil's temptations (Micah, 6:5; Jonah, 2:14; 2 Peter, 2:15; Jude, 1:11; Revelation 2:14).

References to Bal'am in Talmudic literature chiefly focus on two of his sins, his attempts to bring the people of Israel to ruin, and his attempts to lead them astray ('Sanhedrin', 105a–105b; 'Abodah Zarah', 4b). In the Mishnah, Bal'am appears as an embodiment of evil and is juxtaposed to Abraham's goodness ('Abot', 14b–15a).

Attempts at the historical contextualisation of Bal'am's story and the search for his

and his people's origins have been made difficult by the composite nature of the Hebrew text. By combining the Biblical material with external sources, such as Assyrian inscriptions, William Albright has concluded that Bal'am was an Edomite, and that his native land was not Pe'or mentioned in the Old Testament (Numbers, 25:5), but Pethor in the district of Beth-Eden, on the eastern bank of the Euphrates (Albright, 387–389; Haupt, 506–507). According to a recent study by al-Ghul, who in his analysis combines Arabic sources with more traditional ones, Bal'am's homeland was near ancient Ammon (al-Ghul, *passim*).

As to the etymology of Bal'am's name, some scholars have derived it from the Semitic *ba'al* for 'lord' (Gesenius, 118), while others have viewed it as originating from the Hebrew verb *bala'* 'to swallow' (Albright, 386; Haupt, 506; Heller and Stillmann, 811–813; Zahniser, 242–243). Dérenbourg further argued, on the basis that the Arabic root for 'to swallow' is *l-q-m*, that Bal'am can be identified with the Moslem prophet Luqmān (Dérenbourg, *passim*).

In Islamic sources, the story of Bal'am revolves around the interpretation of Q 7:175–176 (for the text of the story, see al-Ṭabarī, *Tafsīr*, 9/85–87; al-Tha'labī, 237–239; Ibn Kathīr, 1/300). According to some exegetes, God gave Bal'am as a gift His 'Greatest Name', while according to others this gift was a heavenly book, his prophecy, or divine knowledge (al-Ṭabarī, *Tafsīr*, 9/84, *Ta'rikh*, 1/437; al-Suyūṭī, 3/611). Among other details of his story, exegetes have dwelled upon his role as an intermediary in communicating God's signs, the loss of his elevated position in God's eyes, and upon the interpretation of the Qur'ānic phrase *ka-mathali al-kalbi* (Q 7:176) (see e.g., al-Tha'labī, 239; al-Ṭūsī, 5/31; al-Baghawī, 2/213–216; Fakhr al-Dīn, 15/53–57).

Islamic tradition has embellished Bal'am's story with numerous details, giving his figure an important symbolic value. His genealogy is not uniform, and in different works

دائرة المعارف بزرگ اسلامی، جلد دوازدهم، تهران، ۱۳۸۳

بلع

۴۷۶

وداع گفت. آن‌گاه سیف به قلعه رفت و بر جنازه برادر، نماز گزارد و او را در نزدیکی قلعه جبرین به خاک سپرد (سیابی، ۲۵۱/۳-۲۵۲؛ حمید، الشعاع، ۲۶۹-۲۷۰؛ فیلیس، 48).

پس از مرگ بلعرب بسیاری از علما و بزرگان عمان، سیف را «باغی» شمردند و بر امامت بلعرب باقی ماندند (حمید، همان، ۲۷۰؛ درباره روابط و تحولات سیاسی و اقتصادی در عصر بلعرب، نک: ویلکینسن، 48، 219-220). نویسندگان متعدد بلعرب را به سخاوت و دلیری و دادگستری ستوده‌اند. وی شعر نیز می‌سرود و ابیاتی از اشعار او در برخی از منابع آمده است (همو، الفتح، ۲۹۳؛ سیابی، ۲۶۵/۳).

مآخذ: حصاد ندوة الدراسات العمانية، مسقط، ۱۹۸۱م؛ حمیدین محمد، الشعاع الشائع بالعمان، به کوشش عبدالمنعم عامر، عمان، ۱۴۰۲ق/۱۹۸۴م؛ همو، الفتح المبین، به کوشش عبدالمنعم عامر و محمد مرسی عبدالله، مسقط، ۱۴۰۳ق/۱۹۸۳م؛ زرکلی، اعلام، سالمی، عبدالله، تحفة الاعیان بسيرة اهل عمان، مکیة الاستقامة؛ سیابی، سالم، عمان عبر التاريخ، مسقط، ۱۴۰۷ق/۱۹۸۶م؛ نیز:

Graz, L., *The Omanis Sentinels of the Gulf*, London, 1982; Phillips, W., *Oman, a History*, Beirut, 1971; Wilkinson, J. C., *The Imamate Tradition of Oman*, London etc., 1987.

بَلْعَمِ بَاعُور (یا باعورا)، دانشوری پرهیزگار در قصص بنی اسرائیل که فرجام کار او به تباهی انجامید. داستان بلعم بن باعور (بلعام بن بعور)، از مضامین مشترک در نوشته‌های دینی عهدین و روایات اسلامی، با خطوط کلی همسان است.

زمینه طرح داستان بلعم در منابع اسلامی، اشاره قرآن کریم به شخصی است که نشانه‌های خداوند بدو اعطا شد، اما از آنها گسست و به راه شیطان رفت (اعراف ۱۷۵-۱۷۶). در برخی منابع، اشاره این آیه را به اشخاصی در عصر نزول قرآن کریم (برای نمونه، نک: عیاشی، ۴۲/۲؛ طبرسی، ۶۶۶/۹؛ سیوطی، ۶۰۹/۳-۶۱۰) دانسته‌اند و گاه نیز مضمون آن، تمثیلی عام شمرده شده است (برای نمونه، نک: رضا، ۴۰۵/۹ بی).

در عهد عتیق، بلعم از ادومیان همزیست با موآبیان و دارای جایگاهی معنوی دانسته شده که توان گفت وگو با خداوند را داشته، و فرشته خدا را می‌دید. وی در میان موآبیان، به عنوان مردی خداشناس و خداپرست شناخته شده بود؛ آزمایش او زمانی فرا رسید که در جنگ بنی اسرائیل با ایشان، به خواست پادشاه موآب، پذیرفت که از جایگاه خویش نزد خداوند بهره گیرد و با نفرین بنی اسرائیل، اسباب پیش‌گیری از فتح سپاه ایشان را فراهم آورد. این نفرین موآبیان را سودی نبخشید، و تنها موجب شد که بلعم، در شمار رانده شدگان از درگاه خداوند محسوب گردد (سفر اعداد، بابهای ۲۲-۲۵؛ سفر یوشع، ۱۳: ۲۲، ۲۴: ۹-۱۰؛ کتاب نحیما، ۱۳: ۲). در عهدین، بارها نام بلعام به عنوان عبرت یاد شده است؛ همچون کسی که در آغاز، در راه خدا بود و پس از مدتی به راه شیطان گام نهاد (کتاب میکاه، ۶: ۵؛ رساله دوم پطرس، ۲: ۱۵؛ رساله یهوذا، ۱۱؛ مکاشفه یوحنا، ۲: ۱۴).

حکایت بلعام در نوشته‌های تلمودی نیز مورد توجه بوده، و در آنها،

محمد، دیوان‌الاسلام، به کوشش سید کسروی حسن، بیروت، ۱۴۱۱ق/۱۹۹۰م؛ غسانی، ملک اشرف، المسجد المسبوك، به کوشش شاکر محمود عبدالمنعم، بیروت/بنداد، ۱۳۹۵ق/۱۹۷۵م؛ قطعی، علی، انباه الرواة، به کوشش محمدابوالفضل ابراهیم، قاهره/بیروت، ۱۴۰۶ق/۱۹۸۶م؛ یاقوت، ادبا، همو، بلدان؛ نیز:

GAL; GAS.
ایران نازک‌اشیان

بَلْعَم، نک: منازل قمر.

بَلْعَرِبِ بْنِ حَمِیر، نک: یعرب، بنی.

بَلْعَرِبِ بْنِ سُلْطَان (د ۱۱۰۴ق/۱۶۹۳م)، سومین امام یعربیه‌ها از اباضیان عُمان و جانشین و فرزند سلطان بن سیف (بلعرب احتمالاً مخفف ابوالعرب، و کنایه از بخشندگی است). او پس از وفات پدرش در ۱۰۹۱ق/۱۶۸۰م در قلعه نزوی حکومت را در دست گرفت و مردم با او بیعت کردند (حمید، الفتح، ۲۹۳...؛ زرکلی، ۷۳/۲). بلعرب در بیرین (جبرین) قلعه و قصری استوار و بزرگ بنا کرد و آنجا را مقر خود ساخت (حمید، الشعاع، ۲۶۶...؛ نیز نک: گراتس، 7). او اندکی بعد به توصیه عمر بن سعید جربی، یکی از علمای اباضیه مغرب آنجا را به مرکزی علمی تبدیل کرد و دانشمندان و ادیبان را برای فعالیت علمی و آموزش دانش پژوهان در آنجا گرد آورد و مورد حمایت مادی و معنوی خود قرار داد، چنان‌که به تدریج به عنوان بزرگ‌ترین مرکز علمی عمان مشهور شد و دانشمندان و مفتیان بسیاری در آنجا پرورش یافتند که از جمله آنان خلف بن سنان غافری و سعید بن محمد بن عبیدان و راشد بن خمیس حبسی را می‌توان نام برد (سالمی، ۸۱/۲-۸۵؛ حصاد...، ۲۸۸/۱).

اما در عرصه سیاسی بلعرب با طغیان سیف برادر کوچک‌تر خود روبه‌رو شد که هوادارانی گرد آورد و بخشی از قلمرو بلعرب را تسخیر کرد و بسیاری از علما و فقها و بزرگان عمان را به سبب حمایت از او مجازات کرد. نفوذ سیف در میان مردم نزوی به تدریج گسترش یافت، تا جایی که چون بلعرب یک بار به دلیل نامعلومی از نزوی خارج شد و به سمت مناطق شمالی رفت، به هنگام بازگشت، اهالی قلعه از ورودش جلوگیری کردند و وی مجبور شد به قلعه بیرین برود. از آن پس، اکثر مردم عمان امامت سیف را پذیرفتند و با او بیعت کردند. به گزارش برخی از منابع، گروهی از مردم که به امامت بلعرب اعتقاد داشتند، ناچار و از روی تقیه با سیف دست بیعت دادند (حمید، همان، ۲۶۹، الفتح، ۲۹۳-۲۹۴).

سیف مهم‌ترین قلعه‌های عمان را به تصرف درآورد و سپس به طرف قلعه جبرین که بلعرب در آنجا پناه گرفته بود، حرکت کرد. در جنگ خونینی که میان او و سپاهیان بلعرب در گرفت، شمار زیادی از دو طرف کشته شدند. آن‌گاه هواداران بلعرب و سیف تصمیم گرفتند که دست از جنگ بردارند، تا دو برادر با یکدیگر روبه‌رو شوند و هرکس پیروز شد، مردم به عنوان امام با وی بیعت کنند. گفته‌اند که وقتی بلعرب از تصمیم مردم آگاه شد، وضو ساخت و دو رکعت نماز گزارد و از خداوند طلب مرگ کرد و چون دعایش به پایان رسید، سر به سجده نهاد و دارفانی را

بلعم (بلعام) بن باعور

۴۹

بلعم اشاره کرده است.

در روایات اسلامی از شخصیت بلعم و کیفیت گمراه شدنش سه گونه سخن رفته است: (۱) کنعانیان از او خواستند تا در حق موسی و همراهانش، یا در حق یوشع و یارانش نفرین کند، اما نفرین بلعم به عکس اثر کرد. ازینرو وی برای نابودی بنی اسرائیل پیشنهاد کرد که در میان آنان فساد و فحشا رواج داده شود. این نیرنگ سودمند افتاد و در نتیجه خداوند بر بنی اسرائیل غضب کرد و ایشان را به طاعون مبتلا ساخت که بیش از هفتاد هزار نفر از آنان از بین رفتند (طبری، ۱۴۰۰-۱۴۰۳، ج ۹، ص ۸۵؛ همو، ۱۴۱۳، ج ۱، ص ۲۲۲؛ بغوی، همانجا؛ قرطبی، ج ۷، ص ۲۱۹؛ ابن کثیر، ج ۲، ص ۲۳۲؛ ابن اثیر، ج ۱، ص ۱۱۳-۱۱۴). در تورات بدون استناد ماجرا به بلعم، به وقوع فحشا و طاعون و مرگ بیست و چهار هزار نفر اشاره شده است (سفر اعداد، ۲۵: ۱-۹)؛ (۲) به گفته مالک بن دینار، حضرت موسی، بلعم را برای تبلیغ نزد پادشاه مدین فرستاد و او پس از گرفتن عطای پادشاه به دین او درآمد؛ (۳) به گفته مجاهد، بلعم پیامبری بود که به او رشوه دادند تا سکوت کند (قرطبی، ج ۷، ص ۳۲۰).

برخی از مفسران، بلعم را مصداق دو آیه ۱۷۵ و ۱۷۶ سوره اعراف دانسته‌اند که می‌فرماید: «خبر آن مرد را بر ایشان بخوان که آیات خویش را به او عطا کرده بودیم و او از آن علم عاری گشت و شیطان در پیش افتاد و در زمره گمراهان درآمد... مثلی او چون مثلی آن سگ است که اگر به او حمله کنی زبان از دهان بیرون آرد و اگر رهایش کنی باز هم زبان از دهان بیرون آرد» به نظر برخی مراد از «آیاتنا» در تعبیر قرآنی «الذی اُتیناهُ آیاتنا» نبوت است (طبری، ۱۴۰۰-۱۴۰۳، ج ۹، ص ۸۳ به بعد؛ قرطبی، ج ۷، ص ۳۱۹)، ولی چون این نظریه با عصمت پیامبران سازگار نیست علمای شیعه و گروهی از علمای اهل سنت مانند قرطبی و فخر رازی آن را مردود دانسته‌اند (طوسی، ج ۵، ص ۳۲؛ قرطبی، همانجا؛ فخر رازی، ج ۱۵، ص ۵۴). برخی دیگر معتقدند که مراد اسم اعظم است (طبری، ۱۴۰۰-۱۴۰۳، همانجا؛ قمی، ج ۱، ص ۲۴۸). شیخ طوسی این نظریه را نیز رد کرده است (همانجا). بعضی از مفسران اساساً نزول آیه را درباره اُمیة بن صلت می‌دانند که با کتابهای آسمانی آشنا بود و به حقانیت پیامبر اسلام آگاهی داشت ولی از روی حسادت ایمان نیاورد، و برخی آن را درباره ابوعامر بن ثعمان راهب، مؤسس مسجد ضرار، می‌دانند. برخی دیگر شأن نزول خاصی برای این آیه قائل نیستند و آن را مثلی می‌دانند از هر کسی که از ایمان روی برتابد (فخر رازی؛ طبری، ۱۴۰۰-۱۴۰۳؛ قرطبی؛ بغوی، همانجاها). اما از آنجا که به نظر می‌رسد قرآن در مقام خبر دادن از واقعه‌ای خارجی است، این رأی قابل تأمل و مناقشه است (طباطبایی، ج ۸، ص ۳۳۲). برخی از متأخران (محمد

کرده‌اند. از همین نمونه‌های اشعار او، تسلط وی بر زبان و شعر عرب معلوم است. سبک او مصنوع و متکلف است و او به آرایشهای لفظی و نوآوری در وزن و قافیه و آهنگ بیش از ابداع در معانی لطیف توجه داشته است.

منابع: ابن حجر عسقلانی، لسان المیزان، بیروت، ۱۳۹۰/۱۹۷۱؛ خیرالدین زرکلی، الاعلام، بیروت، ۱۹۸۰؛ عبدالرحمان بن ابی بکر سیوطی، بُغیة الوعاة فی طبقات اللّٰغویین والنّحاة، چاپ محمدابوالفضل ابراهیم، مصر، ۱۳۸۴/۱۹۶۴-۱۹۶۵؛ عمادالدین کاتب، خریدة القصر و جریدة العصر، قسم شعراء الشام، ج ۲، دمشق، ۱۳۷۸؛ یاقوت حموی، معجم الادیاء، مصر، ۱۹۸۰/۱۴۰۰؛ همو، معجم البلدان، چاپ فردیناند ووستنفلد، لایپزیگ، ۱۸۶۶-۱۸۷۳، چاپ افست تهران، ۱۹۶۵.

/ محمدحسین مشایخ فریدنی /

بَلْعَم (بلعام) بن باعور، شخصیتی در تورات و روایات اسلامی که نخست در سبیل هدایت بود و سپس گمراه شد. نام پدرش را بعور، باعورا، باعرا و آبّر گفته‌اند (طبری، ۱۴۰۰-۱۴۰۳، ج ۹، ص ۸۲؛ بَعْوَى، ج ۲، ص ۲۱۴). ابن قتیبه (ص ۲۵) در روایتش از وهب بن منبه، بلعم را از نوادگان دختری لوط پیامبر دانسته، اما طبرسی (ج ۴، ص ۷۶۸) به نقل از ابوحمزه ثمالی، و ثعلبی او را از نوادگان پسری لوط معرفی کرده‌اند (د. اسلام، چاپ اول، ذیل ماده، که بلعم را داماد لوط دانسته است). برخی گفته‌اند که بلعم همان لقمان است که حکایتهای او پیش از اسلام در میان اعراب رواج داشته است، هر چند ثعلبی (همانجا، ص ۲۰۹، ۳۱۲) نام پدر هر دو را باعور گفته است، اما او نسب بلعم را به لوط و نسب لقمان را به تارخ پدر ابراهیم رسانیده است (لقمان*). طبری (۱۴۰۰-۱۴۰۳، ج ۹، ص ۸۳) در روایات خود از ابن مسعود و مجاهد، بلعم را از بنی اسرائیل دانسته است و در دو روایتش از ابن عباس او را یمنی و کنعانی معرفی کرده است. بغوی (ج ۲، ص ۲۱۴) و دیگران نیز از او پیروی کرده‌اند.

داستانی از بلعم در تورات (سفر اعداد، باب ۲۲-۲۴) آمده است که در آن بالا بن صفور، حاکم موآب، از بلعم می‌خواهد که به سرزمین او برود و موسی و بنی اسرائیل را نفرین کند. وی اول امتناع می‌کند و سپس خداوند به او دستور می‌دهد که برود ولی فقط آنچه را که خدا می‌فرماید بگوید. اما فرشته‌ای بر سر راهش قرار می‌گیرد و مانع رفتن او می‌شود. سرانجام بلعم خود را به نزد حاکم می‌رساند و حاکم سه بار برای او قربانگاه فراهم می‌آورد، اما زبان بلعم به نفرین بر حاکم و یاران او و دعا در حق موسی و بنی اسرائیل باز می‌شود. بُستانی (ج ۵، ص ۵۶۳) به نقل از بعضی از مفسران کتاب مقدس به ساختگی بودن داستان

Bel'am

ing from 12,333 in 1867 to 112,000 in 1897. The Jewish population increased proportionately, numbering 2,000 in 1899.

The Jewish community of Baku is now one of the most advanced, and its affairs are well managed. It possesses a religious school for children, and a new synagogue was erected in 1901 at a cost of 100,000 rubles.

In the government of Baku the Caucasian Jews in 1900 numbered 8,630, and were distributed as follows: city of Kuba, 7,000; Mudzy, 950; Aftaran-Mudzy, 680.

In the country round Baku Professor Hahn of Tiflis discovered in 1894 a Jewish tribe which had never before been recognized as descendants of Israel. The members of this tribe lived in villages in the neighborhood of Baku and Elizabethpol, shut in by insurmountable mountains, and occupied themselves with cattle-breeding and agriculture. They claim to be the remainder of the exiles from the land of Israel in the time of the First Temple. The language of these mountain Jews, which contains unmistakable traces of Hebrew, is related to that of the Ossetians, who are also considered to be of Israelitish origin.

BIBLIOGRAPHY: Semenov, *Slavar Rossiiskoi Imperii*, i. s. r.; Guillaume de Rubrouck, *Récit de Son Voyage*, etc., pp. 280, 281, Paris, 1877; I. Chorny, *Sefer ha-Masa'ot*, pp. 262, 263; *Voshkod*, 1901, No. 9; David A. Louis, *The Baku Petroleum District of Russia*, in *Engineering Magazine*, 1898, p. 986; *Regesty i Nudpisi*, No. 17; Von der Hoven, in *Budushchnost*, 1900, No. 32; Katz, *Die Juden im Kaukasus*, p. 17, Berlin, 1894.

H. R.

BALAAM (Hebr. בַּלְעָם, Bil'am; Septuagint, *Balaam*).—**Biblical Data:** A son of Beor and a

Balaam and the Ass.
(From a "Teutsch Chunesch.")

prophet of Pethor in Mesopotamia. The narrative relating to Balaam is found in Num. xxii.-xxiv. According to this narrative, Balak, king of Moab, sent messengers to the soothsayer, requesting him to come and pronounce a curse against Israel, with whom the Moabites were at war, and of whom they stood in dread. Balak hoped, with the aid of the soothsayer's powerful curse, to overcome his foe. His confidence in Balaam is illustrated by the declaration he makes to him: "I know that he whom thou blessest is blessed, and he whom thou cursest is cursed" (*ib.* xxii.

Balak Solicits His Aid. God, is forbidden to go back with the Moabites, and he accordingly refuses, despite the gifts that the messengers of Balak had brought with them for him. Balak, being deter-

mined to secure the prophet's services, sends other and more distinguished messengers, who, as the narrative puts it, are empowered to promise still greater rewards and honor to the soothsayer if he will accede to Balak's wishes. Balaam, although anxious to go, again refuses; declaring that even if Balak were to give him his house full of silver and gold, he can not do contrary to God's command. However, he begs the embassy to await a second consultation with the Lord. This time God permits the soothsayer to go to Balak, but enjoins upon him to do only "the word which I shall say" (xxii. 20). Balaam then arises and departs with the Moabites, riding upon his ass. But notwithstanding the previous permission, God's anger is kindled at Balaam as he goes; and the angel of the Lord with a drawn sword in his hand shows himself accordingly to the ass, which refuses to proceed along the road despite Balaam's efforts to urge it. Three times the angel, invisible as yet to Balaam, puts himself in the path of the ass, which is beaten by its master for its refusal to proceed. The ass is then given the power of addressing its rider in human speech, and asks him

His Ass Speaks. reproachfully why it has been smitten. The soothsayer, apparently not

astonished by the miraculous speech, replies angrily that, were a sword in his hand, he would willingly kill the ass. The angel then becomes visible to Balaam, and the soothsayer falls on his face before the vision. Balaam confesses his sin to the angel and offers to return to his own land, but the divine messenger permits him to go on with the Moabites, enjoining him to say "only the word that I shall speak unto thee" (xxii. 35).

Chapters xxiii.-xxiv. contain the detailed account of four oracles that Balaam uttered to Balak concerning Israel. The soothsayer directs Balak to offer sacrifices to God of seven oxen and seven rams on seven altars built on a high place, Bamoth-baal, where he could see "the utmost part" of Israel (xxii. 41). Balaam then utters the first inspired oracle in favor of Israel, a people that "shall not be reckoned among the nations" (xxiii. 9). Impressively he concludes:

"Who can count the dust of Jacob,
Or number the fourth part of Israel?
Let me die the death of the righteous,
And let my last end be like his" (xxiii. 10, R. V.).

Balak moves the seat to another point of outlook, the top of Mt. Pisgah, where the entire Israelitish camp is visible. Here again Balaam receives an oracle even more strongly commendatory of Israel than

the first: "The Lord his God is with **His Four Oracles.** him; . . . he hath, as it were, the strength of the wild ox" (xxiii. 21, R. V.).

What Israel accomplishes is not by enchantment, but by God's own might. Comparing Israel to a lion, he says:

"Behold, the people riseth up as a lioness,
And as a lion doth he lift himself up:
He shall not lie down until he eat of the prey,
And drink the blood of the slain" (xxiii. 24, R. V.).

Balak then begs Balaam neither to curse nor to bless, but to remain silent as to Israel's future. Balaam replies that he must do as directed by God. The king then takes the soothsayer to Mt. Peor, but is once more disappointed. The prophet in his third utter-